

NOTAT

6. oktober 2017
17/07839-2

Notat om dansk høringsvar vedrørende Kommissionens offentlige høring om en målrettet revision af EU's direktiver om forbrugerret.

Kommissionen præsenterede i maj 2017 resultaterne af det såkaldte fitness check af EU's forbrugerlovgivning. Gennemgangen omfatter seks direktiver:

- Direktivet om urimelig handelspraksis (2005/29/EF),
- Direktivet om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med angivelse af priser på forbrugsvarer (98/6/EF),
- Direktivet for vildledende og sammenlignende reklame (2006/114/EF),
- Direktivet om søgsmål med påstand om forbud på området for beskyttelse af forbrugernes interesser (2009/22/EF),
- Direktivet om forbruger køb (1999/44/EF) og
- Direktivet om urimelige kontraktregler (93/13/EØF).

Derudover har Kommissionen foretaget en selvstændig evaluering af direktivet om forbrugerrettigheder (2011/83/EU), som formelt set ikke er en del af fitness checket.

Formålet med gennemgangen af direktiverne er at vurdere, om disse direktiver virker efter hensigten og ikke har utilsigtede konsekvenser for forbrugere og virksomheder. Regeringen afgav input til gennemgangen i september 2016.

Kommissionens konklusion på gennemgangen af forbrugerlovgivningen er, at EU's forbrugerlovgivning i det store hele stadig er egnet til formålet og ikke kræver nogen større revision. Der sker dog stadig forholdsvis mange overtrædelser af forbrugernes rettigheder, hvorfor Kommissionen som opfølgning på gennemgangen har iværksat en offentlig høring omkring behovet for en målrettet revision af visse områder af forbrugerlovgivningen. Høringen er udformet som et online spørgeskema.

Høringen koncentrerer sig særligt om tydeligere forbrugerregler for den digitale økonomi, herunder transparens i online markedspladser og udvidelse af forbrugerrettighedsdirektivet til "gratis" online tjenester (fx cloud tjenester, e-kurser og sociale netværk). Høringen vedrører derudover bed-

re håndhævelse og klagemuligheder for forbrugere, forenkling af reglerne i forbrugerrettighedsdirektivet og dørsalg.

Regeringen har svaret på høringen med vedlagte høringssvar sammen med en besvarelse af høringens spørgeskema. Besvarelsen af spørgeskemaet følger linjen i vedlagte høringssvar. Nedenfor følger en gennemgang af regeringens høringssvar.

Regeringen bakker op om fitness checket og dets formål, men er generelt ikke enig i Kommissionens konklusion om, at forbrugerreguleringen ikke har brug for en større revision. Særligt ønsker regeringen, at forbrugerlovgivningen i højere grad trækker på adfærdsøkonomiske indsigter, så informationsforpligtelser indrettes på en måde, der rent faktisk fører til aktive forbrugere.

Platforme og gratis online tjenester

I forhold til transparens i online markedspladser, fremgår det af regeringens høringssvar, at EU har brug for et digitalt indre marked, der er åbent for konkurrence, innovation og nye forretningsmodeller. På det digitale indre marked bør der være gode og effektive regler for alle virksomheder i den digitale økonomi.

Reguleringen af området bør være fremtidssikret og ikke pålægge nye virksomheder unødige byrder eller skabe adgangsbarrierer, der hæmmer konkurrence og innovation.

EU bør fokusere på at regulere handlinger, der er skadelige for samfundet, forbrugerne eller konkurrencen, uanset om disse handlinger udføres af online platforme eller andre typer virksomheder. Der bør udarbejdes konsekvensanalyser af høj kvalitet, og der bør nøje overvejes, om der kan findes alternativer til konventionel regulering. Eksempelvis kunne der i øget grad samarbejdes med forbrugerorganisationer for at øge forbrugernes bevidsthed frem for at indføre nye lovkrav.

I forhold til udvidelse af forbrugerrettighedsdirektivet til digitale tjenester, der ikke betales med penge, finder regeringen, at den ikke på det foreliggende grundlag kan udtale sig om, hvorvidt forbrugerrettighedsdirektivet bør udstrækkes til at gælde aftaler om digitale tjenester, der ikke betales med penge. Regeringen har dog i høringssvaret bemærket, at det fremgår af Rådets generelle indstilling til forslag om direktiv om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold, at dette direktiv også bør gælde, når forbrugeren leverer persondata som modydelse. Danmark støttede vedtagelsen af Rådets generelle indstilling.

Håndhævelse, klageadgang og sanktioner ved illoyal handelspraksis

I forhold til håndhævelse og klagemuligheder for forbrugere henviser regeringen til, at de punkter i høringens spørgeskema, der vedrører straf for overtrædelse af forbrugerrettet lovgivning, besvares af Forbrugerombudsmanden i et selvstændigt høringssvar.

Modernisering og forenkling af reglerne

I forhold til forenkling af reglerne i forbrugerrettighedsdirektivet har regeringen blandt andet anført, at informationsforpligtelserne i den forbrugerrettede EU-regulering bør strømlines og i højere grad baseres på analyser af effekter og adfærdsmæssige indsigter. Regeringen opfordrer derfor Kommissionen til at anvende sådanne konsekvensanalyser og adfærdsmæssige indsigter, før der indføres yderligere oplysningsforpligtelser, eller når eksisterende oplysningsforpligtelser gennemgås. Regeringen peger bl.a. på, at der er stor forskel på formålet med informationsforpligtelserne og den faktiske adfærd, som forbrugerne udviser. Regeringen vedlægger derfor et non-paper om adfærdsøkonomiske indsigters relevans for forbrugerlovgivningen, som erhvervsministeren præsenterede på konkurrencevnerådsmødet den 29. maj 2017, og som Folketinget fik oversendt til orientering den 7. juni 2017.

Derudover har regeringen særligt i forhold til returret for brugte varer anført, at såvel retten til at returnere brugte varer som pligten til at tilbagebetale beløbet, når forbrugeren dokumenterer, at varen er sendt retur, er byrdefulde for de erhvervsdrivende.

Dørsalg

I forhold til dørsalg har regeringen anført, at regeringen ikke kan udtale sig om, hvorvidt andre medlemsstater bør være berettiget til at indføre regler, der forbyder dørsalg, ligesom regeringen ikke har grundlag for at vurdere, om forbud mod dørsalg gør det sværere at handle over grænserne. Regeringen har oplyst, at der i Danmark gælder et forbud mod uanmodet henvendelse med henblik på salg, jf. forbrugeraftaleloven § 4.